

МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ ЦІНО- ТА ТАРИФООТВОРЕННЯ НА РИНКУ ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ УКРАЇНИ

Телегін В.С. Костін Ю.Д.

Харківський національний університет радіоелектроніки

The article presents the functions of modeling the processes of price and tariff formation of electricity in a new model of the market. The functioning of the existing model of the wholesale electricity market requires liberalization and the introduction of competition between electricity producers and consumers.

Кінцевою метою реформування ринку електроенергії України є повномасштабна лібералізація ринкових відносин та розбудова ефективного конкурентного середовища. З огляду на це, основними принципами функціонування оновленого ринку електроенергії є забезпечення для усіх його суб'єктів рівних можливостей доступу, у тому числі недискримінаційного доступу до магістральних і міждержавних електромереж, а також незалежність державного регулювання [1-4].

Автоматизована система моделювання ринку електроенергії України є людино-машинною системою, яка шляхом застосування відмовостійких обчислювальних засобів, резервного комунікаційного обладнання, сучасних вимог візуалізації, новітніх програмних та інформаційних технологій, провідних математичних методів математичного моделювання дозволяє забезпечити виконання таких функцій: моделювання рівноважного стану ринку електроенергії України; моделювання процесів ціноутворення в сегменті ринку «на добу наперед» без урахування мережних обмежень; моделювання процесів ціноутворення в сегменті ринку «на добу наперед» з урахуванням мережних обмежень; моделювання процесів ціноутворення в сегменті балансуєчого ринку електроенергії; моделювання фінансових наслідків для сторін відповідальних за баланс від купівлі - продажу небалансів на балансуєчому ринку; моделювання процесів тарифо- та ціноутворення в сегменті роздрібного ринку електроенергії; моделювання усталених електричних режимів Об'єднаної енергетичної системи України та розрахунок системних та мережних обмежень; розрахунок фінансового навантаження на тариф оператора системи передачі від усунення ним системних обмежень; надання інформації (за вимогою) щодо результатів моделювання окремих сегментів ринку електроенергії та/або ринку в цілому регуляторному органу, оператору ринку, оператору системи передачі, іншим зацікавленим у результатах моделювання сторонам.

Оптовий ринок електроенергії України утворений у 1996 році на підставі моделі «Електроенергетичного Пулу Англії та Уельсу», але з деякими відмінностями. Ця модель ґрунтується на принципі обов'язкового продажу всієї виробленої та імпортованої електроенергії єдиному покупцеві та купівлі електроенергії для подальшого постачання або експорту тільки у цього єдиного покупця.

Функціонування діючої моделі оптового ринку електроенергії України потребує лібералізації та впровадження конкуренції між виробниками та між постачальниками електроенергії.

Ефективне запровадження нової моделі ринку електроенергії, зокрема, потребує і побудови моделювання ціно- та тарифоутворення, яка дозволить прийняти максимально ефективні регуляторні та управлінські рішення щодо до зміни форм взаємовідносин між учасниками ринку в новій моделі ринку [concept – link]

Лібералізована модель конкурентного ринку електроенергії в Україні.

– Законом №2019- VIII від 13.04.2017 р. передбачається запровадження сегментів ринку: ринок «на добу наперед»; ринок двосторонніх договорів; балансуючий ринок; ринок допоможних послуг; роздрібний ринок; внутрішньодобовий ринок електроенергії.

Висновок

Методологічна можливість оцінки складників конкурентного ринку електроенергії є найбільш значимою у роботі.

Література

1. Закон України № 2019-УІІ від 13.04.2017 «Про ринок електричної енергії».
2. Закон України № 2787-УІ від 15.12.2010 «Про ратифікацію Протоколу про приєднання України до договору про заснування Енергетичного Співтовариства.
3. Закон України № 887-УІІ від 10.12.2015 «Про особливості доступу до інформації у сферах постачання електричної енергії, природного газу, тепlopостачання, централізованого постачання гарячої води, централізованого питного водопостачання та водовідведення».
4. Концепція функціонування та розвитку оптового ринку електроенергії України: схвалена постановою КМУ від 16.11.2002 р. № 1789.